

KIRJASTO
MUSEUM
KIRJASTO

Valgu 8-kl. Keel

TÖÖ KOOLIMETSKONNAS KOMMUNISTLIKU
KASVATUSE KOMPONENDINA.Linda Kartohvel
Valgu 8-kl. Keel
bioloogiaõpetaja

TÖÖ KOOLIMETSKONNAS KOMMUNISTLIKU KASVATUSE KOMPONENTIDINA .

ASUTAMINE JA ULESANDED.

Koolimetskonna loomise idee algatajaks oli Rapla Raj. RSN Täitevkomitee Põllumajandusvalitsuse metsainsener L. Asser, idee elluviijaks Valgu sovhoosi metsaülem L. Tihkan. Viimane oli ka varem väga palju tegelnud õpilaste matkamise ja metsapäevadel töö organiseerimisega.

Koolimetskond asutati 1974.a. 18. nov. Avakoosolekul astus koolimetskonna liikmeks 23 õpilast. Liikmete vastuvõtmisel arvestasime õpilase soovi, senist huvi ja tööd kooliaias, kooli pargi hooldamisel, metsapäevadel ja matka-alast tegevust. Vastses koolimetskonna liikmed said mürgi ja embleemi. Samal koosolekul moodustati koolimetskonna nõukogu ja jaotati ülesanded. Moodustati järgmised ametikohad: Metsaülem, metsaülema abi, 2 metsatehnikut ja 6 metsavahti. Hiljem aga selline ametialade jaotus osutus ebaetstarbekaks ja ametisse jäid: metsaülem, abimetsaülem, kreenikakirjutaja ja 4 metsavahti (igasse vahtkonda üks). Ülejäänud metstkonna liikmed said metsatöolisteks ja jaotusid 4 vahtkonda vastavalt elukohtadele. Et võimaldada ülesannete mitmekesisust, valitakse igal sügisel uus koolimetskonna juhtkond.

Koolimetskonna hooldusel on 116 ha Valgu sovhoosi metsa ja 0,3 ha metsataimlat. Sellele lisandub kooli pargi hooldus. Metsas ja taimlas töötavad õpilased sovhoositöötajate juhendamisel.

TÖÖ PLANEERIMINE JA PLAANI REALISEERIMINE.

Koolimetskonna tegevuse eesmärgiks on: 1. huvi äratamine loodusteaduse ja metsanduse vastu, 2. töökasvatus, 3. metsandusalaste elukutsete tutvustamine.

Töö paremaks organiseerimiseks on koolimetskond jaotatud 4 territoriaalseks vahtkonnaks. Vahtkondade nimed valisid õpilased ise. Nime valimisel arvestasid õpilased maakoha eripära või rahvapärasmuuliku legendi. Vahtkondade nimed said järgmised:

1. Pargi vahtkond - Endine Valgu mõisa park, praegune Valgu 8-kl. Koeli park - looduskaitse objekt.

2. Suurekivi vahtkond - vahtkonda territooriumil asub suur rändrahn (looduskaitse objekt). Kivi oli kunagi Jõeäärse talu laudaseinaks. Kivi pealispind on laudjas, ca 15 m² suurune ja pärimuse järgi olevat sellel kuivatatud ka vilja.

3. Kärtu vahtkond - vahtkonda territooriumist veelab läbi Kärtu oja.

4. Raha-augu vahtkond - legendi järgi asub selles piirkonnas rahapaja koht.

Koelimetskonna plaan keestatakse kaheosaline - suveplaan ja talveplaan. Plaanis on järgmised tööloigud:

I. Koelimetskonna ühisüritused

II. Töö vahtkondades ja taime-aias

III. Meelelahutuslikud üritused

Üritused on planeeritud kalendaarselt. Plaanid täitmise üle paab arvestust kroonikakirjutaja. Põhiüritused planeerib metsekonna nõukogu, tööplaani arutatakse läbi ja täiendatakse üldkoosolekul. Planeerimisel oleme maksimaalselt püüdnud jätta õpilaste ettepanekute juurde, et kujundada soovide ja võimaluste kooskõlastamise harjumust.

Tööplaanis on elanud järgmised üritused:

I. Ühisüritused.

Uue juhtkonna valimise järel toimub metsekonna ülevaatus. Ülevaatusel esitab iga vahtkond tööraporti. Ülevaatus tulemuste ja tööraporti põhjal hinnatakse töö tulemused. Parima vahtkonna liikmed saavad autasuks eraldusmärgid.

Kevadel toimub koelis lindudepeev, mille sisustavad ja organiseerivad põhiliselt metsekonna õpilased. Päeva on sisustatud mitmeti, põhiürituseks on viktoriin lindude tundmises, koeli lemmiklinnu valimine, ettekanded ja luuletused looduse teemal. Parimad viktoriini vastajad saavad auhinnaaks loodusteemalist kirjandust.

Iga-aastaste metsap evade läbiviimise initsiaatoriteks on samuti koelimetskonna õpilased. Kuna neil on metsaheolduse ja puude istutamise alal vajalikud eelteadmised olemas, siis tegutsesid nad töö juhendajatena.

Koolimetskond annab välja seinalahte "Reheline Kula". Seinalahtes valgustatakse koolimetskonna tööd, tuuakse ära parimate vahtkondade ja metsatöölise töösaavutused, kirjutatakse meelelahutuslikest üritustest, matkadest, ekskursioonidest jne.

II. Töö vahtkondades ja taimeaias. See tööplaan on kõige mahukam. Tööplaan selle löigu aluseks on Valgu soovidega sõlmitud tööleping. Lepingus on ära märgitud töö liigid, tööaht, töö juhendajad soovide pealt. Vahtkondade tööülesannetest on mahukamad olnud järgmised:

1. Mullakebestus ja rehimine taimeaias
2. Metsaheeldus ja istutamine
3. Metsakuklaste pesade heeldamine
4. Lehisevihtade valmistamine ja metsloomade ning lindude söötmine talvel
5. Koolipargi korrastus
6. Pesakastide valmistamine ja paigaldamine. Olemasolevate pesakastide korrastamine ja remont.
7. Töö looduse õpperajal

Selleks, et tööpäevad (eriti taime-aias) oleksid huvitavamad, tehakse lühemaid õppekäike metsa ja niidule. Õppekäikudel on õpitud tundma metsakahjureid, kuulatud lindude laulu, tegeldud taime- ja putukate määramisega, õpitud tunnema metsa ja niidutaimestikku, putukate elu jne. Õppekäikudelt kaasatud on taimmaterjalist ka keostatud herbaariume, kogusid, näidiseid (niidutaimed, umbrohud, metsakahjurid ja nende tegevus, puusöödlased, keerd ja kerbed). Ornitoloogiahuvilised on osa võtnud lindude röögastamisest.

III. Meelelahutuslikud üritused.

Meelelahutuslikest üritustest on kõige kauem olnud pikemad matkad ja ekskursioonid, mille eesmärgiks on elada looduslikult huvitavate paikade tundmaõppimine.

Ekskursioonid on korraldatud järgmistel marsruutidel:

Risti küla-Kiliagi-Nõmme-Tihemetsa-Karksi;

Nissi-Padise-Kullamaa;

Kiliagi-Nõmme Näidismetsamajand.

Väga huvitavaks kujunesid matkad Kaismaa rabale. Rabaga tutvusi õpilased kevadel, sügisel, talvel, et anda võimalus rabamaastiku võrdlemiseks erinevatel aastaaegadel.

Huvitav oli ka matk Nurtu kõrgrabale. Nimetatud raba on kedukoha kaunim maastikue objekt. Mälestuseks sellest käigust said osavõtjad rabamännist medaljoni.

Meelelahutuslikest üritustest on korraldatud küüslavalge õhtuid, mida on sisustatud viktoriinidega, on kuulatud reisi- muljeid meie kedumaa mitmetest paikadest, vaadatud diafilme ja diaposiitive.

TÖÖ TOLEMUSED.

Kuma keelimeetkond on tegutsenud alles 3 aastat, on vara teha ulatuslikke järeldusi. Konkreetset saab hinnata ainult praktilist kasu, mida lapsed on teinud Valgu soovide meetkonda heaks. Esimesel tööaastal istutati 3,7 ha kuuse ja männimetsa, 15,8 ha hooldati varem istutatud kultuure, puukoeli istutati 15000 seemikut, hooldustöödel ja taimeaias töötas iga meetkonna liige keskmiselt 30 töötundi. Järgnevatel aastatel on need näitajad tõusnud.

Koelile on hvalmistatud herbaariume, kogusid, hangitud näidis- materjale. Igal kevadel paigaldatakse 20-25 pesakasti. Sögiseti korralkdatakse seeme näitusi. Töö koelipargis on muutunud õpilastele meeldivamaks, selle mõte arusaadavaks.

Kasvatuslikust aspektist on hinnatavaim töökasvatus. Igale õpilasele antud töökoostus on väga konkreetne, selle täitmise aeg ja kvaliteet kõikidele nähtav. Seetõttu ei soovi keegi oma ülesannet halvasti täidetuna näha, sest hindajad on oma seltsimehed-sakaaslastad. Meetkonna töösse on haaratud küllalt ka neid õpilasi, kellel õppe-õdukus keskpärane või alla sellelgi. Töös on nad sageli aga tuhlid, saavad innustust ja kiitust ja ei kaota koelitöökski vajalikku innustust. Töö metsas on rahulik, jõukohane ja selle täitmine annab võimaluse tööõõmu ja rahulduse tundmiseks neile, kellel seda muudel aladel (sport, maleõõming, isetegevus jne.) pole võimalik tunda.

Hinnatav on see, et koelimeetkond annab tegevust eriti koelivaheajal. Õpilased on tööl koos täiskasvanutega või nende järevalve all. Pole juhtunud, et õpilased oleksid korda rikkunud töö ajal ja töökoõhal. Töö meetkonnas suunab huvi heale ja kasulikule tegevusele - peiss, kes päeval töötab taimeaias

6
või metsas, ei lähe õhtul parki puis-murda või autobussi
paviljoni külastama.

Vähetähtis pole ka metsa- ja loodusala teadmiste saamine
ja vastavate elukutsete tutvustamine. Aastaid on Valgu õpilased val-
valinud põllumajanduse ja metsandusega seotud elukutseid.

Koolimetskonnas töö saab olla edukas aga ainult siis, kui
seda juhivad oma ala hästitundvad entusiastid, kellel on ka
lastega töötamiseks oskust ja soovi, kes omavad laste silmis
autoriteeti. Valgu 8-kl. Kooli metskonnas on selliseks inimeseks
sevheesi metsaülem Lembit Tihkan. Tänu temale on töö kooli-
metskonnas olnud huvitav, eakohane ja loodame, et perspek-
tiivikas.

Valgu 8-kl. Kooli bioloogiaõpetaja
L. Kartshvel